

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Психолого-педагогічний факультет
Кафедра практичної психології

«Допущено до захисту»

В.о. завідувача кафедри

_____ Чаркіна О.А.

« ____ » _____ 2024 р.

Реєстраційний № _____

« ____ » _____ 2024р.

ВПЛИВ БАЗОВИХ ПЕРЕКОНАНЬ ОСОБИСТОСТІ НА КУЛЬТУРНІ
ВПОДОБАННЯ

Кваліфікаційна робота студента
групи ЗПП-20

ступінь вищої освіти бакалавр
спеціальності 053 Психологія

Баштанника Максима Олександровича

Керівник асистент

кафедри практичної психології

Шило О.С.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS ____ Кількість балів ____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Баштанник Максим Олександрович, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавав і не одержував недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ПІБ _____ підпис

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ БАЗОВИХ ПЕРЕКОНАНЬ	6
1.1 Проблема вивчення базових переконань особистості	6
1.2. Поняття, функції та структура базових переконань особистості	9
1.3 Вплив базисних переконань на культурні уподобання	12
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БАЗОВИХ ПЕРЕКОНАНЬ ОСОБИСТОСТІ НА КУЛЬТУРНІ УПОДОБАННЯ	15
2.1. Характеристика учасників дослідження та обґрунтування психодіагностичних методів	15
2.2 Особливості впливу базисних переконань особистості на культурні уподобання.....	18
2.3. Розробка програми тренінгу «Розвиток базових переконань засобами кіномистецтва»	36
Висновки по розділу 2.....	41
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	45
ДОДАТКИ	49

ВСТУП

Актуальність дослідження. Зміни, які у сучасному світі, позначаються на житті молоді, зумовлюють характерні риси її розвитку та формування. У віковій психології для молодих людей властивий розвиток стабільної концепції ціннісних орієнтирів, світорозуміння, формування самосвідомості та розвиток соціального статусу особистості. У цьому періоді формується критичність мислення, прагнення дати оцінку різним явищам, використовувати неординарні рішення. Проблема розвитку та формування базисних поглядів та смисложиттєвих орієнтацій особистості розглядається в сучасній психології в контексті єдиних закономірностей психологічного розвитку, у прямому взаємозв'язку з відмінними рисами вікового формування у різних його стадіях.

В юнацькому віці концепція базисних поглядів набуває регулятивних функцій, формується світорозуміння, що формує можливість розвитку внутрішньої, самостійної концепції цінностей. Але динамічна концепція смисложиттєвих орієнтацій не зупиняється у своєму формуванні, кризи формування призводять до переосмислення актуальних цілей, зміни характеру діяльності та міжособистісних відносин та до певної трансформації концепції цінностей.

У множинних дослідженнях, що мають відношення до сенсожиттєвих орієнтацій прогресивної молоді, показано подвійну ситуацію впливу суспільних змін на модифікацію ціннісно-сміслових поглядів, що може говорити, в першу чергу, про відмінності в методичних підходах до вивчення і в теоретичних основах, з яких інтерпретуються експериментальні дані. Тим не менш, у цих дослідженнях спостерігаються єдині тенденції у зміні базово-сміслової галузі молодого покоління у різних суспільних умовах. Але, незважаючи на велику кількість досліджень базисних поглядів особистості та сенсожиттєвих орієнтацій, мало вивчено значущість взаємозв'язку базових переконань та культурних уподобань сучасної молоді, що і обумовлює актуальність даного дослідження. Культурні цінності та норми передаються від одного покоління до

іншого, і цей процес забезпечує наступність традицій усередині групи людей. Відповідно, придбання культури – це вивчене явище, яке формує звичаї, переконання та поведінкові норми суспільства.

Мета дослідження: дослідити вплив базових переконань особистості на культурні уподобання.

Досягнення поставленої мети зумовило вирішення наступних **завдань дослідження:**

-розглянути теоретико-методологічні основи дослідження базових переконань особистості;

-здійснити емпіричне дослідження базових переконань особистості на культурні уподобання;

-розробити програму тренінгу «Розвиток базових переконань особистості засобами кіномистецтва».

Об'єкт дослідження – проблематика формування базових переконань особистості.

Предмет дослідження – вплив базових переконань особистості на культурні уподобання.

Методи дослідження. З метою забезпечення всебічного, повного та об'єктивного аналізу досліджуваної проблематики нами, при написанні роботи, було використано:

- теоретичні методи дослідження а саме системного аналізу літератури, синтезу та збору теоретичного матеріалу;

- емпіричні – методика «Ціннісний опитувальник» Ш. Шварца; Семантичний диференціал; Репертуарні решітки Келлі, методика «Дослідження базисних переконань особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової.

Обробка отриманих даних здійснювалася за допомогою пакета статистичних програм для SPSS 13.0 for Windows та пакета програм Microsoft Office for Windows XP Professional.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменувань) і має 55 сторінок.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ БАЗОВИХ ПЕРЕКОНАНЬ

1.1 Проблема вивчення базових переконань особистості

За останні роки було досягнуто значного прогресу у вивченні переконань та процесу переконання. Оскільки, людство все більше усвідомлює ту важливу роль, яку переконання відіграють як центральний вимір у людському пізнанні та поведінці, функцію спільних переконань у стабільності соціальних систем, а також у людській взаємодії та спілкуванні.

Оксфордський словник англійської мови пропонує наступне визначення переконань: «сильне відчуття, що щось/хто існує чи є правдою; впевненість у тому, що щось/хтось хороший чи правий» [42]. Як можна зрозуміти, у переконаннях сходяться різні виміри, у тому числі пізнання, що вказує на справжню цінність, впевненість чи довіру і, зрештою, навіть добро.

У статті про досягнення у фундаментальній фізиці, опублікованій у щотижневому журналі новин Economist, ця тема була розкрита словами: «Відмовляючись від деяких давніх переконань, фізики розчищають шлях у майбутнє» [42]. Нещодавно в тому ж періодичному виданні в розділі, присвяченому економічному аналізу, була опублікована стаття під назвою «Війна і пробудження» про те, як останні міжнародні умови вимагають ширшої етичної участі в економіці. У статті чотири рази використано слова «віра» або «вірять». Автор стверджує, наприклад: «П. Зонненфельд став первосвященником системи переконань у західному бізнесі» [42].

Інший випадок прослідковується у книзі К. Санстейна «Це ненормально: політика повсякденних очікувань» [42], автор наполягає на тому, що демократія залежить від переконань людей, які дуже нестабільні та мінливі, навіть якщо в них діють як групові маркери, подібно до релігійних.

Наведені думки підтримує А. Фуентес, який у своїй книзі «Чому ми віримо?» [34], стверджує, що наука та економіка також є системами переконань

і що ця умова спонукає нас розглядати обидві критично важливі сфери людської діяльності в іншому світлі або в певних рамках. Дослідник стверджує, що все набуває нового світла і заслуговує на інший підхід, якщо припустити, що когнітивна модель, якою слідують ці реальності, більше схиляється до віри, ніж до моделі фактичного та перевіреного знання. Цей крок дуже примітний, якщо взяти до уваги, що до недавнього часу розмови про переконання зазвичай були пов'язані з релігійними або надприродними поглядами і переконаннями, що глибоко вкоренилися.

В цілому, книга А. Фуентеса, не тільки про релігію. На сучасному етапі науковці активно розмірковують над тим, як процес віри впливає на більшість аспектів людського пізнання. Швидше, віра пов'язана з когнітивним виміром, який задіяний у багатьох аспектах людського життя та соціальних систем. Таке відкриття стало можливим завдяки значно більш точному аналізу та розумінню процесу віри, а також загальному визнанню впливу упереджень в академічному житті. Таке усвідомлення може зробити переконання менш надійною пізнавальною діяльністю, яка надто часто страждає від обману та помилок [40].

З часів Аристотеля вірування протиставлялося знанню, що ґрунтується на суворих епістемічних методах; це швидше другосортне мислення, призначене для інших областей, де ідеальну модель досягти важче [39]. Врятувати сенс та цінність віри було непросто. Цитована нами книга А. Фуентеса дала важливе розуміння і породила новий інтерес до цієї галузі.

Перш ніж перейти до подальшого аналізу, можна висунути тезу: *переконання необхідні як умова формування будь-якої соціальної системи, а не лише релігії*. Багатьом ця теза може здатися надто сміливою, але без спільних переконань ми не можемо уявити, як можуть працювати такі системи, як економіка, політика та судова система. Деяких прикладів буде достатньо.

Наука – це перший випадок, який слід розглянути. Вченим необхідно дотримуватись загальних уявлень про світ, у якому ми живемо, його пізнаваність та здатність наших теорій та моделей його представляти. Відповідно, коли вчені формулюють свої моделі на основі наявних даних та аналізу, вони повинні

вірити, що передбачувані моделі працюватимуть краще за альтернативні, а це не можна приймати як належне. Це часто створює нові проблеми з даними та аналізом, які можуть спростувати більш ранні моделі, в які вірила більшість колег. Плюралізм методів – навіть у статистичному аналізі – вимагає, щоб дослідник довіряв одній процедурі, оскільки вибір неминучий, як і упередженості і припущення. У цьому сенсі фалібілістська модель науки, , не може уникнути опори на переконання,. Однак залишається спірним питання про те, якою мірою вчені просто «вірять» або, швидше, «знають»; очевидно, що у багатьох випадках вони знають поза всяким сумнівом, тоді як у багатьох інших рівень їхньої впевненості наближається до віри у тому сенсі, який було визначено раніше [40].

В економіці справи складніші, оскільки в цю людську діяльність залучено безліч факторів, а соціальна взаємодія робить її менш передбачуваною. Багато криз, які пережило людство, були не просто економічними чи фінансовими кризами, а кризами економічних моделей. Плюралізм присутній і невлучимо присутній в економічній теорії та аналізі. У такій ситуації економіка, як академічна діяльність, значною мірою залежить від загальних базових переконань та цінностей. Це питання стає ще гострішим, коли ми маємо справу з реальними економічними суб'єктами: переконаннями та цінностями, яких вони дотримувалися, визначаючи перебіг економічної діяльності; їх очікування впливають на рішення та поведінку. Економічне функціонування потребує довіри до інших людей та інституцій, і це, по суті, форма віри [40].

Натхнене економікою усвідомлення важливості переконань знаходить особливе застосування у суміжній галузі, яка тепер набуває автономного статусу: *дослідження сталого розвитку*. У цьому випадку переконання явно беруть участь у будь-якій спробі розробити стійкі системи із застосуванням стандартних трьох вимірів: екологічного, соціального та управлінського. Можна говорити про людський фактор, глибоко вкорінений у програмах, спрямованих на забезпечення кращого майбутнього для всіх. Усталені переконання та цінності дійсно визначають поведінку виробників, політиків та споживачів, і ці спільні

погляди визначатимуть, чи варто йти на деякі жертви чи приділяти більше уваги заходам, спрямованим на економію енергії та інших ресурсів.

Перейшовши в іншу область, переконання стають центральними у *психотерапії*. Дійсно, широко поширена думка, що психологічні страждання часто пов'язані з неправильними переконаннями і деякі переконання допомагають впоратися з важкими кризами, тоді як інші зазвичай погіршують якість життя і відносини. Це стає ще очевиднішим, коли йдеться про кампанії з вакцинації: віра в її ефективність сприяла запобіганню настроям опору. Понад те, віра у доброякісність лікування явно сприяє його ефективності. Ще раз, у терапевтичних процесах необхідно враховувати людський фактор, окрім звичайних технічних проблем та їх наслідків [40].

Інші соціальні системи можна розглядати під критичними лінзами, розкриваючи їх як набори загальних переконань. Цей принцип застосовується, наприклад, до судової влади, до політичної системи, до освіти на всіх її стадіях, до системи засобів масової інформації та інформації і навіть до системи широкої соціальної взаємодії. Людині необхідно зберігати певний рівень довіри чи впевненості у надійності тих, з ким вона зустрічається, і тих, з ким спілкується. Довіра постає – навіть у звичайних визначеннях – як поняття дуже близьке до «віри», але явно застосовне до людей: вірити в когось означає довіряти.

1.2. Поняття, функції та структура базових переконань особистості

Переконання – це ієрархічно організовані когнітивно-емоційні імпліцитні уявлення індивіда, крізь призму яких сприймаються події навколишнього світу і відповідно до яких формується поведінка [14].

Базові переконання вважаються одним із ключових визначень у когнітивно-емпіричній концепції С. Епштейна. За його словами, індивід механічно створює власну концепцію дійсності, що складається з Я-концепції, концепції навколишнього світу та репрезентації взаємин серед 2-ма даними доктринами. Подібним способом, автор визначає 4 базові переконання, що

утворюють, відповідно до його судження, внутрішню концепцію дійсності особистості: переконання про доброзичливість навколишнього суспільства, про правильність навколишнього суспільства, про те, що людям можна вірити, переконання у своїй важливості. Безпосередньо через призму цих поглядів людина і приймає закони соціуму, та у відповідність до сформованих понять створює власні переконання [33].

Надалі теорія С. Епштейна набула розвитку в концепції психічної травми Р. Янофф-Бульман. На думку авторки, почуття безпеки, як базове відчуття нормальної людини, складається із трьох категорій базових переконань, які й становлять структуру суб'єктивного світу особистості. По-перше, - це віра у те, що світ, загалом, гарне місце, у ньому більше добра, ніж зла; по-друге, світ сповнений сенсу, тобто події у ньому підконтрольні та підпорядковані законам справедливості; по-третє, переконаність індивіда в цінності свого Я (я - хороша людина, я правильно поводжусь). На думку дослідниці, людині властиво тлумачити події, що відбуваються з нею, таким чином, щоб підтримувати стабільність суб'єктивної картини світу, яка забезпечує необхідну опору в реальності, що постійно змінюється. Однак є ситуації, наприклад, екстремальний негативний досвід, який різко суперечить цій концепції

До теперішнього часу накопичено велику кількість експериментальних академічних відомостей, а також результатів психотерапевтичної та дорадчої практики, які дають підстави оцінювати базові переконання у якості внутрішніх причин актуалізації страхів особи. Система базисних переконань – це основа картини світу індивіда, «світу припущень» [14].

Базисні переконання починають формуватися наприкінці переддошкільного віку (тобто на довербальних стадіях онтогенезу) у процесі спілкування дитини із значущими дорослими. Виділяють ситуаційні (тобто, що стосуються певної життєвої ситуації) і базисні (що стосуються себе і світу в цілому) переконання. Базисні переконання характеризуються тим чи іншим ступенем гнучкості, абстрагованості та глобальності. Переконання людини виступають як своєрідний внутрішній засіб структурування досвіду,

моделювання психічних станів і формування поведінки. Вони відносно стабільні протягом усього життя, проте можуть бути переструктуровані під впливом психічної травми [38].

Переконання є особливим психічним утворенням, що володіє специфічними функціями:

- воно служить імпульсом для відбору знань і методів їхньої практичної реалізації у прояві особистої позиції – *мотивуюча функція*;

- воно служить основою вибору орієнтирів певної бажаної системи цінностей – *спонукальна функція*;

- воно служить основою вибору норм – *когнітивна функція*.

Переконання являють собою усвідомлені цінності, що суб'єктивно готові до реалізації шляхом їх використання у соціально орієнтованій діяльності, яка здійснюється за допомогою спеціальних умінь, прийомів.

Важливою характеристикою переконань є їхня ієрархічність. Існують поверхневі переконання, проміжні переконання та центральні (базисні) переконання. Поверхневі переконання – це думки, які легко усвідомлюються і відкриваються. Натомість, базові (центральні) переконання індивід не може виявити сам без спеціальних зусиль. На думку теоретиків когнітивної психотерапії, за допомогою терапевтичної роботи або спеціальних розпитувань базисні переконання можна розкрити.

В цілому, переконання являють собою уявлення, знання, ідеї, що стали мотивами поведінки людини та визначають її ставлення до різних сфер дійсності; компоненти світогляду особистості. Наявність переконань пов'язана з визнанням і безпосереднім переживанням їхньої істинності та з потребою реалізувати в житті. Формуванню переконань сприяють широкі та глибокі знання у відповідній галузі. Однак знання автоматично не переходять у переконання. Останні виробляються з урахуванням особистого досвіду людини внаслідок її діяльності, у практиці суспільної поведінки. Саме особистий досвід породжує в людини певні почуття та переживання, ставлення до оточення. Виробленню переконань сприяє боротьба з тим, що їм протистоїть.

1.3 Вплив базисних переконань на культурні уподобання

Розвиток особистості, її індивідуалізація взаємопов'язана з можливістю усвідомлювати та висловлювати власні емоції та почуття. Різні методи педагогічної діяльності сприяють виявленню в особистості психологічного ресурсу, можливості прояву емоцій, настроїв, почуттів. У вправах, спеціально спрямованої діяльності дані способи застосовуються з метою гармонізації стану та формування нервової системи через психічний вплив. Етнічне середовище існувало і залишається одним із найсильніших засобів естетичного та культурного навчання. Безпосередньо через етнос відбувається розвиток смаку, індивід навчається спостерігати та усвідомлювати красу, прислухатися до себе, до власних емоцій.

Культура формує цінності особистості, які в свою чергу спрямовують рішення, що приймаються особистістю. Наприклад, у деяких культурах цінність сім'ї є дуже високою. Це означає, що люди в цих культурах, ймовірно, приділятимуть велику увагу своїм відносинам із членами своєї сім'ї. В інших культурах цінність незалежності є більш важливою. Це означає, що в цих культурах з більшою ймовірністю цінують свою особисту свободу і автономію.

Культура формує переконання, які впливають на інтерпретацію подій та прийняття рішень. Наприклад, у деяких культурах люди вірять, що надприродне – це потужна сила, здатна впливати на події у світі. Ця віра може спонукати людей брати участь у ритуалах чи практиках, які, на їхню думку, захистять їх від шкоди чи принесуть успіх. В інших культурах люди можуть взагалі не вірити у надприродне. Ця віра може спонукати їх прийняти науковий чи раціональний підхід до розуміння світу.

Для прикладу, досліджуючи зв'язок базових переконань і культурних уподобань слід відмітити думку С. Діллірда, який зазначає, що музика та фільми є відображенням переживань творця. Це інтуїтивні способи передачі емоцій та розповіді історій. Люди споживають ці твори та страждають від них. Їхні думки

та цінності змінюються. Зміни у суспільстві призводять до реакції з боку художників. Робота художників призводить до змін у суспільстві [36].

П. Джа, вказує що музика – потужне культурне явище, яке одночасно відображає та формує різні аспекти культури суспільства. Вона служить дзеркалом цінностей, вірувань, традицій та соціальних норм певної групи людей. У той же час музика має здатність впливати на культуру та формувати її, передаючи ідеї, емоції та ідентичність [41].

Музика як формувач культури:

-Соціальні рухи: музика стала каталізатором соціальних змін та активності, допомагаючи формувати та розширювати такі рухи, як за громадянські права, фемінізм та захист навколишнього середовища.

-Інновації та творчість. Музиканти запроваджують нововведення, експериментуючи з новими звуками, інструментами та техніками, які можуть надихати на творчість в інших мистецьких та культурних галузях.

-Міжкультурний вплив. Оскільки музика перетинає кордони, вона може поєднуватися з іншими культурами, що призводить до створення нових жанрів і стилів, що включають різні впливи.

-Молодіжна культура: Музика часто відіграє важливу роль у формуванні молодіжної культури, впливаючи на моду, мову та соціальні тенденції.

-Культурний обмін: музика сприяє культурному обміну, дозволяючи людям випробувати та оцінити традиції та перспективи інших культур.

-Глобалізація: сучасні технології дозволяють легко розповсюджувати музику та отримувати до неї доступ по всьому світу, сприяючи поширенню культурних впливів та глобальних зв'язків [41].

По суті, музика та кінематограф являють собою динамічне і багатогранне середовище, які здатні як відбивати культурний контекст, в якому вони створюються, так і сприяють еволюції цієї культури з часом. Вони служать мостом між поколіннями, виразом ідентичності та засобом зміцнення зв'язків між різними спільнотами, впливаючи на базові переконання особистості.

Висновки до розділу 1

Встановлено, що переконання являють собою уявлення, знання, ідеї, що стали мотивами поведінки людини та визначають її ставлення до різних сфер дійсності; компоненти світогляду особистості. Наявність переконань пов'язана з визнанням і безпосереднім переживанням їхньої істинності та з потребою реалізувати в житті. Формуванню переконань сприяють широкі та глибокі знання у відповідній галузі. Однак знання автоматично не переходять у переконання. Останні виробляються з урахуванням особистого досвіду людини внаслідок її діяльності, у практиці суспільної поведінки. Саме особистий досвід породжує в людини певні почуття та переживання, ставлення до оточення. Виробленню переконань сприяє боротьба з тим, що їм протистоїть.

Культура формує цінності особистості, які в свою чергу спрямовують рішення, що приймаються особистістю. Етнічне середовище існувало і залишається одним із найсильніших засобів естетичного та культурного навчання. Безпосередньо через етнос відбувається розвиток смаку, індивід навчається спостерігати та усвідомлювати красу, прислухатися до себе, до власних емоцій.

РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БАЗОВИХ ПЕРЕКОНАНЬ ОСОБИСТОСТІ НА КУЛЬТУРНІ УПОДОБАННЯ

2.1. Характеристика учасників дослідження та обґрунтування психодіагностичних методів

У рамках практичної частини даного дослідження ми ставили за мету визначити вплив базових переконань особистості на культурні уподобання.

Завдання дослідження:

-Визначити емоційну складову в відібраній кінокартині.

-Визначити вплив особистих переконань на сприймання кінокартин.

Вибірка. Для цього дослідження відібрано 40 осіб (вік 20-25 років). Учасниками студенти з різних міст України, які погодилися долучитися до дослідження.

Випробовувані брали участь в дослідженні добровільно і могли у будь-який момент відмовитися від участі, тестування за рахунок дистанційності стало абсолютно анонімним.

Структура проведення. За зазначеною темою були обрані методики та складені онлайн-варіанти бланків дослідження (формат опитування можна переглянути в Додатку А, інформація про кінокартини в Додатку Б).

Інформація про кінокартини. Для дослідження впливу базових переконань особистості на культурні уподобання були відібрано ряд кінокартин вибір яких був обумовлений їхнім змістовим навантаженням:

Кінокартина № 1: Фільм «Спілка мертвих поетів» - розповідь про групу учнів академії Веллтон, натхненних своїм учителем літератури. Ніл Перрі, Тодд Ендерсон, Нокс Оверстріт, Чарлі Далтон, Річард Камерон, Стівен Мікс, Джерард Піттс вчать в одному з найпрестижніших закладів Сполучених Штатів, де існують багаторічні традиції і правила, які часом дратують молодих людей. Поява нового викладача, Джона Кітинга, стає для них ковтком свіжого повітря:

він мотивує підопічних, вчить цінувати кожен день життя і займатися тільки тим, що дійсно приносить радість.

Кінокартина № 2: Фільм «Бійцівський клуб» - у стрічці піднімається безліч проблем, як із власне душевний стан: боротьба з депресією, так і боротьба з суспільством. Фільм знятий у темних тонах і практично основна частина оповідання – темний час доби. Зумовлено це психічним станом головного героя, тобто надання атмосфери і затягування в чіпкі лапи хронічного безсоння.

Кінокартина № 3: Фільм «Стриптезерши» - кримінальна драма режисера Лоріна Скафарії. Фільм дає глибокий погляд на світ екзотичних танців та наслідки фінансової кризи 2008 року. У фільмі розповідається про Дороті, яка починає стриптизерську кар'єру.

Кінокартина № 4: Фільм «Без образ» - сценарист і режисер Джин Ступницькі, демонструє свою здатність створювати легку та розважальну комедію, що нагадує школу 80-х, сповнену свободи та відкритості. Однак тут підкреслюється не стільки сексуальна складова, скільки взаємини та подолання себе, становлення і до певної міри дорослішання головних героїв.

Характеристика методик. Респондентам було предоставлено посилання на Гугл опитування. Учасникам дослідження були запропоновані наступні методики:

- методика «Базові переконання особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової;

-методика «Ціннісний опитувальник» Ш. Шварца;

-Семантичний диференціал;

-Репертуарні решітки Келлі.

Методика «Базисних переконань особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової. Ця методика надає можливість проаналізувати п'ять базисних переконань особистості: «Доброзичливість», «Справедливість», «Контроль», «Образ Я», «Удача». Базисне переконання про доброзичливість навколишнього світу відображає переконання індивіда щодо безпечної можливості довіряти навколишньому світу. Базисне переконання про

справедливість навколишнього світу характеризує переконання індивіда про принципи розподілу удач та нещастя і містить дві категорії: «Справедливість» – переконання в тому, що у світі діють закони справедливості та «Контроль» – переконання про можливість контролювати події, які відбуваються у житті. Базисне переконання про цінність і значущість власного «Я» також характеризується двома показниками: «Образ Я» – переконання індивіда в тому, що він хороший та гідний і «Удача» – переконання у власній успішності та везінні.

Методика «Ціннісний опитувальник» Ш. Шварца Методика дає кількісне вираження значущості кожного з десяти мотиваційних типів цінностей на двох рівнях:

- 1) на рівні нормативних ідеалів;
- 2) на рівні індивідуальних пріоритетів.

Обробка результатів проводиться шляхом співвіднесення відповідей випробуваного з ключем. У ньому вказані номери пунктів обох частин опитувальника, відповідні кожному типу цінностей. Середній бал за даним типом цінності показує ступінь її значимості.

Семантичний диференціал. Семантичний диференціал покликаний виявити глибинні соціальні установки й особистісні смисли на відміну від опитувань, які не враховують емоційні, смислові, мотиваційні, усвідомлювані і неусвідомлювані частини суб'єктивного образу.

Репертуарні решітки Келлі. Репертуарна решітка представляє собою матрицю, вона заповнюється або респондентом, або дослідником. Стовпці матриці - це досліджувані об'єкти, в даному методі вживаються під назвою елементи. Елементами можуть бути люди, речі, поняття, предмети та інше, що може цікавити дослідника. У дослідженні, елементи – це зразки кінокартин. Рядками репертуарної решітки є конструкти - це виявленні біполярні ознаки, що представляють понятійний апарат респондента щодо досліджуваних елементів.

Наступним кроком стане аналіз отриманих результатів.

2.2 Особливості впливу базисних переконань особистості на культурні уподобання

Почнімо з аналізу методики «Базисних переконань особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової. Нормою вияву базисних переконань є середній рівень. За результатами дослідження виявляється хибна оцінка себе та навколишнього середовища, яка аналізується нижче. Високий рівень прояву шкали «Образ себе» у 55,5% респондентів свідчить про завищену впевненість у собі та відсутність достатньої самокритичності. При цьому 57% залежать від удачі і впевнені, що вони взагалі щасливі люди. Успіх у досягненні цілей вони розглядають не як результат виявленої активності, а як незалежний від них зовнішній показник. Це свідчить про небажання брати відповідальність за свої вчинки. Опитаним властиво вважати, що вони «гідні, хороші люди», тож їм обов'язково пощастить у житті. Це призводить до очікування, замість планування та реалізації свого потенціалу. Більшість респондентів (51% – середній рівень за шкалою «Доброзичливість») довіряють навколишньому світу та здатні адекватно оцінювати «недружні подразники» та реагувати на них, зберігаючи душевну рівновагу.

Водночас 27,5% опитаних вважають, що «світу вірити не можна», а 21,5% переоцінюють доброзичливість зовнішнього світу. Це обмежує їх взаємодію зі світом і ускладнює роботу з іншими людьми. Значний відсоток респондентів (27,5%) переконані, що хороші і погані події не розподіляються між людьми за принципом справедливості. Така віра є основою мотивації уникати невдачі. Тобто респонденти думають не про те, як досягти поставленої мети, а про те, як захистити себе у разі помилки та максимально уникнути її. 20,5% респондентів вважають, що світ цілком справедливий. Ці два полюси в прояві шкали «Справедливість» свідчать про недостатню оцінку середовища, оскільки варіація життєвих ситуацій дуже значна і прояв гнучкості в оцінках важливий. Водночас усвідомлення можливості права вибору, необхідності брати відповідальність за

події свого життя, узгоджувати власні цілі з цілями оточення характерне для 50% респондентів (середній рівень «Контрольна» шкала).

Значна кількість респондентів (31%) виявляють «надмірний» контроль, керуючись думкою «я повинен». Це призводить до того, що людина намагається відповідати вимогам оточення, не завжди керується власними амбіціями, живе «чужим життям» і не повністю реалізує потенційні можливості. Водночас 10% респондентів взагалі вважають, що неможливо контролювати події, що відбуваються, і покладають відповідальність за них на інших людей, випадковості.

Таблиця 2.1

Середні показники значимості типів цінностей на рівні нормативних ідеалів

ОГЛЯД ЦІННОСТЕЙ: (Рівень нормативних ідеалів)	Група 1	Група 2
	середнє значення	
1) Конформність (Conformity)	3,531	3,725
2) Традиції (Tradition)	3,055	3,021
3) Доброта (Benevolence)	4,64	4,371
4) Універсалізм (Universalism)	3,98	3,79
5) Самостійність (Self-Direction)	4,725	4,769
6) Стимуляція (Stimulation)	4,63	4,55
7) Гедонізм (Hedonism)	4,8	4,363
8) Досягнення (Achievement)	4,6	4,544
9) Влада (Power)	3,875	3,558
10) Безпека (Security)	4,778	4,535

В цілому отримані результати дозволили розділити вибірку на дві групи: група 1 – студенти в яких встановлені середні результати за такими показниками як «доброзичливість», «справедливість», «впевненість у собі» та «самокретичність» знаходяться на середньому рівні; група 2 – студенти у яких

такі переконання як «доброзичливість», «справедливість», «впевненість у собі» та «самокритичність» знаходяться на низькому рівні.

Система ціннісних орієнтацій визначає змістовну сторону спрямованості особистості. Дані сорока випробовуваних за цією методикою були усереднені для отримання загального уявлення про ціннісні орієнтації та пріоритети студентів. Проведене дослідження з використанням опитувальника Шварца дозволило встановити наступні результати, які відображені в таблицях 2.1 і 2.2

Наочно результати ми можемо побачити на рисунку 2.1, представленому нижче.

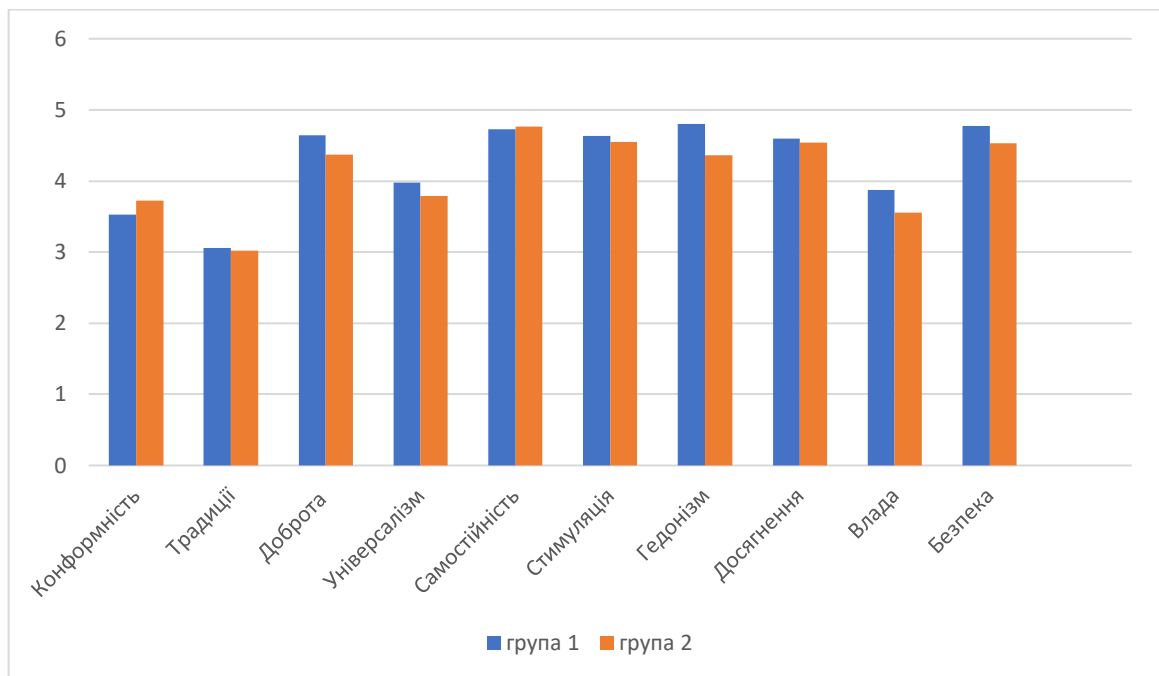

Рис. 2.1. Середні показники значимості типів цінностей на рівні нормативних ідеалів

На даній діаграмі представлений розподіл середніх значень для кожної з груп по різним цінностям на рівні нормативних ідеалів. Як бачимо, на перші місця студенти перших курсів ставлять такі цінності, як: «гедонізм», «безпека», «самостійність», «доброта».

Студенти групи 2 на перші місця ставлять такі цінності: «самостійність», «стимуляція», «досягнення», «безпека».

Серед даного огляду цінностей на рівні нормативних ідеалів достовірних відмінностей між групами студентів при використанні критерію Манна-Уїтні не було виявлено. Таким чином, можна зробити висновок про те, що в даному випадку відмінності на рівні нормативних ідеалів серед студентів обох груп не є значущими.

Таблиця 2.2

Середні показники значимості типів цінностей на рівні індивідуальних пріоритетів серед студентів-психологів

ОГЛЯД ЦІННОСТЕЙ: (Рівень нормативних ідеалів)	Група 1	Група 2
	Середнє значення	
1) Конформність (Conformity)	2,125	1,79
2) Традиції (Tradition)	1,8688	1,158
3) Доброта (Benevolence)	2,753	2,11
4) Універсализм (Universalism)	1,8965	1,88
5) Самостійність (Self-Direction)	2,75	2,521
6) Стимуляція (Stimulation)	2,13	2,21
7) Гедонізм (Hedonism)	2,9	2,3
8) Досягнення (Achievement)	2,517	2,238
9) Влада (Power)	2,098	1,816
10) Безпека (Security)	2,31	1,77

Наочно результати ми можемо побачити на рисунку 2.2, представленому нижче.

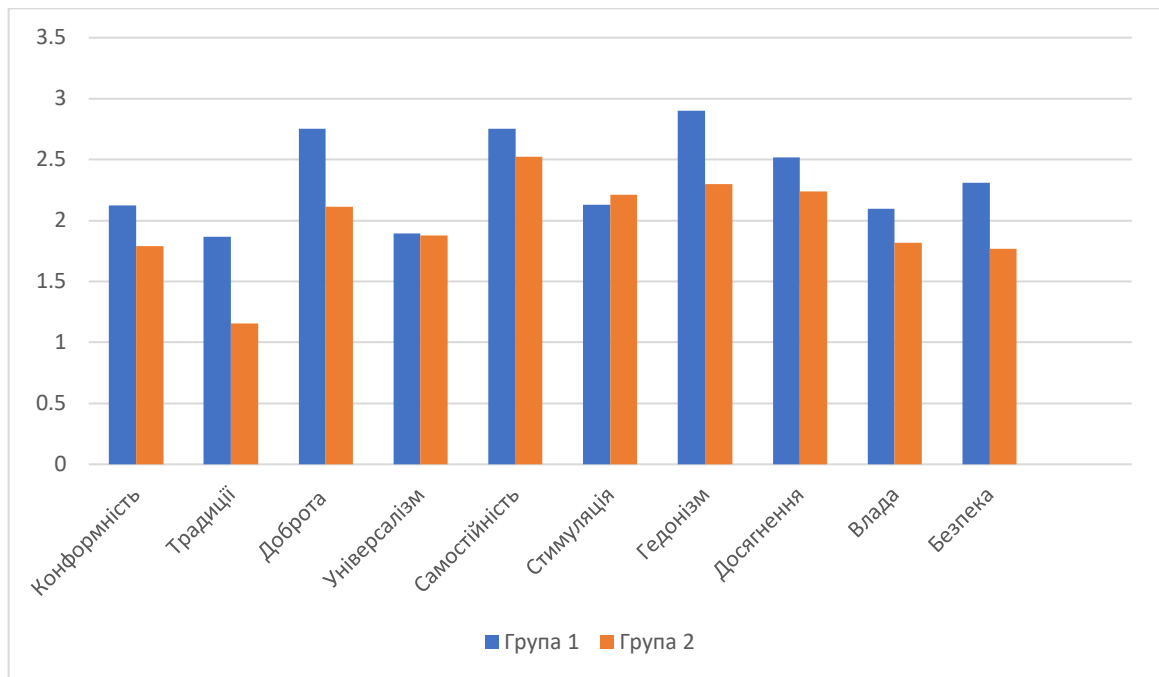

Рис. 2.2. Середні показники значимості типів цінностей на рівні індивідуальних пріоритетів

На даному малюнку представлений розподіл середніх значень для кожної з груп по різним цінностям на рівні індивідуальних пріоритетів. Як видно, на провідні місця студенти 1 групи ставлять такі цінності, як: «гедонізм», «доброта», «самостійність», «досягнення». Студенти 2 групи на перші місця ставлять такі цінності, як: «самостійність», «гедонізм», «досягнення», «стимуляція».

При використанні критерію Манна-Уїтні серед огляду цінностей в профілі особистості (рівень індивідуальних пріоритетів) були виявлені статистичні відмінності. Ми вирішили розглядати не в повному обсязі цінності, а тільки ті, які отримали своє підтвердження в ході математичного аналізу. Результати представлені на рисунку 2.3.

На даній діаграмі видно, що всі цінності, за якими ми отримали відмінності в ході математичного аналізу, більш яскраво виражені, тобто мають більше значення для студентів групи 1, ніж для студентів групи 2. Погляньмо на цей аспект більш детально.

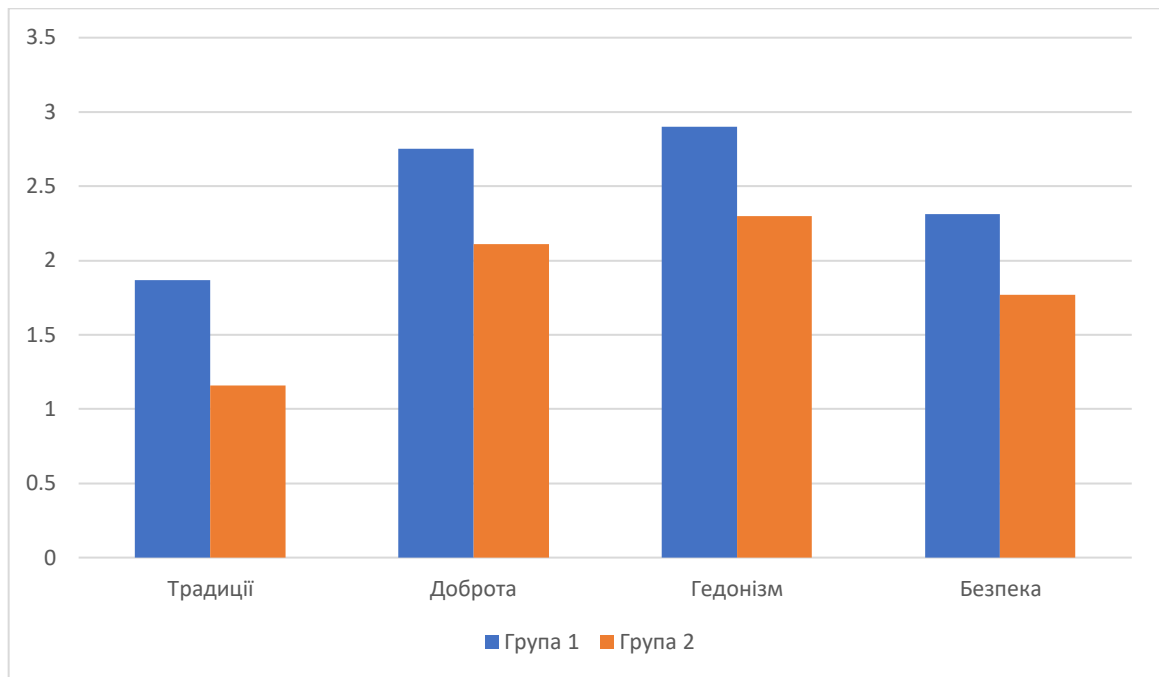

Рис. 2.3. Середні показники значимості типів цінностей на рівні індивідуальних пріоритетів серед студентів (статистично доведені відмінності)

Почнемо з такої цінності як «Традиції». За Шварцем вони визначається наступним чином. Найрізноманітніші соціальні групи людей виробляють свої символи і ритуали – дана цінність характерна саме для таких людей. Роль і функціонування таких ритуалів визначаються досвідом групи і закріплюються в її традиціях і звичаях. Традиційний спосіб поведінки стає символом групової солідарності, виразом єдиних цінностей і гарантією виживання. Традиції найчастіше приймають форми релігійних обрядів, вірувань людей і норм їх поведінки, які, як правило, дотримуються всі члени її без винятку. Мотиваційна мета даної цінності – повага, прийняття звичаїв та ідей, які існують в культурі, а також дотримання і їх прихильність. Для них (людей з переважною цінністю «традиції») характерна повага цих традицій, визнання і дотримання звичаїв та ідей традиційної культури своєї групи, благочестя. А також смиренне ставлення до власної долі і її прийняття.

Як видно на рисунку 2.3, цінність «традиції» більш яскраво виражена, а саме значима для групи 1. Отримані дані говорять про те, що все вищесказане по даній

цінності більшою мірою проявляється і властиво для представників даної вибірки.

Наступна цінність, про яку ми будемо говорити – «Доброта». В ході математичного аналізу за даною цінністю також були виявлені статистичні відмінності. На рисунку 2.3 видно, що показники значущості по даній цінності значно вище в групі 1. За Шварцем, це більш вузький «просоціальний» тип цінностей в порівнянні з універсалізмом. Цей тип цінностей вважається похідним від потреби в позитивній взаємодії, потребі в афіліації та забезпеченні процвітання групи. В основі даної цінності лежить доброзичливість сфокусована на благополуччі в повсякденній взаємодії з близькими людьми. Для людей з високими показниками за даним типом цінностей характерно збереження благополуччя людей, з якими індивід знаходиться в особистих контактах. Таким людям важливо бути корисними, вони лояльні по відношенню до інших, а також поблажливі. Їм властива чесність і відповідальність, вони високо цінують дружбу і такий тип міжособистісних відносин як любов.

Виходячи з отриманих результатів, ми можемо сказати, що дана цінність є більш значущою для студентів групи 1.

Наступна цінність, по якій ми отримали статистичні відмінності між групами, цінність «Гедонізму». Шалом Шварц визначає мотиваційну мету даного типу як насолоду або чуттєве задоволення, прагнення до отримання цих задовольень, в тому числі і від добре виконаної роботи, чуттєву сенсорну винагороду самого себе, задоволення своїм життям. Як видно на представленому вище малюнку дана цінність більш значима для студентів групи 1.

Остання цінність, по якій ми отримали статистичні відмінності в ході математичного аналізу між групами на рівні індивідуальних пріоритетів, цінність «Безпеки». Мотиваційна мета цього типу – безпека для інших людей і самого себе, гармонія, стабільність суспільства і взаємовідносин. Вона спричинена базовими індивідуальними і груповими потребами. На думку Шалома Шварца, існує один узагальнений тип цінності безпеки, а не два окремих, як це прийнято вважати – для групового та індивідуального рівня.

Пов'язано це з тим, що цінності, які стосуються колективної безпеки, в значній мірі висловлюють мету безпеки і для самої особистості (соціальний порядок, безпеку сім'ї, національна безпека, взаємне розташування, взаємодопомога, чистота, почуття приналежності, здоров'я). На рис. 2.3 видно, що дана цінність є більш значущою для студентів групи 1.

Наступним кроком стане аналіз результатів семантичного диференціалу. *Семантичний диференціал* структурує сприймання кінокартин респондентами за трьома напрямками: оцінка, тобто ставлення респондентів до тієї чи іншої кінокартини; сила, яка має на увазі ступінь впливу кінокартини на респондентів; активність, цей напрямок має на увазі характер взаємодії і сприймання кінокартини респондентами.

Проаналізуємо результати дослідження групи 1, які наочно представлені в на рис. 2.4 і таблиці 2.3

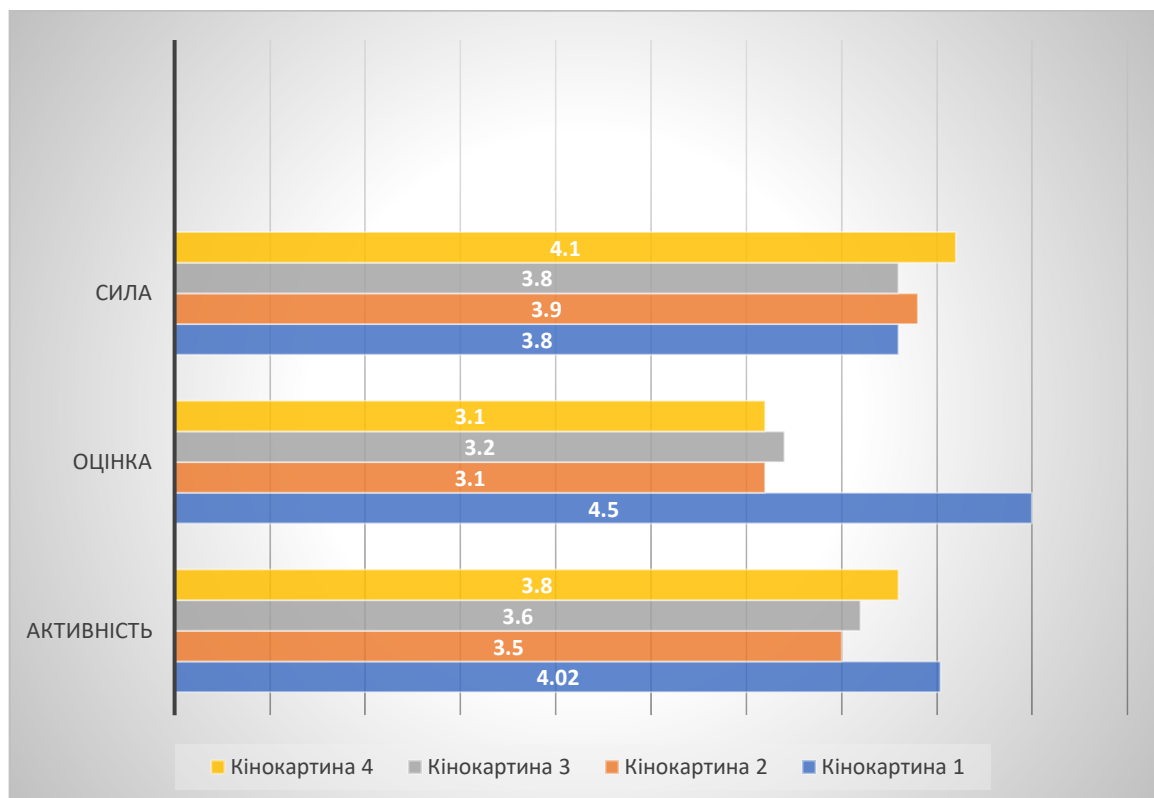

Рис. 2.4 Профілі оцінки кінокартин за методикою семантичного диференціалу групи 1

Таблиця 2.3

Профілі оцінки кінокартин за методикою семантичного диференціалу групи 1

№ Кінокартини	Активність	Оцінка	Сила
Кінокартина 1	4,02	4,5	3,8
Кінокартина 2	3,5	3,1	3,9
Кінокартина 3	3,6	3,2	3,8
Кінокартина 4	3,8	3,1	4,1

Показники по кожній кінокартині групи 1:

Кінокартина № 1:

Середнє значення за фактором «Оцінка» склало 4,5. Що говорить про те, що ставлення до даного фільму у респондентів скоріше як позитивне, яка викликає приємні емоції.

Середнє арифметичне фактора «Сила» склало 3,89. Що говорить про те, що фільм оцінюється трохи нище середнього по даному фактору. Тобто кінокартина здатна спонукати замислитися над проблемою, що піднімається, проте вона не характеризується як складна, не характеризується наявністю сильного посилу.

Середнє по фактору «Активності» склало 4,1. Що так само свідчить про нейтральність оцінки з даного фактору. Це свідчить про те, що кінокартина не спонукає до активних дій, тобто не мотивує респондентів.

Можна сказати, що даний фільм, має позитивний посил з відсиланням до авторитету, однак нейтрально оцінюється респондентами, оскільки на сучасному етапі підняті у фільми проблеми не є настільки гострими порівнюючи з минулим. Відповідно молодь має більше свободи та можливостей реалізовувати себе у повній мірі.

Кінокартина № 2:

Середнє арифметичне за фактором «Оцінки» склало 3,1, що говорить про погане ставлення респондентів до даної кінокартини.

Середнє значення за фактором «Сили» склало 3,9, що говорить про нейтральну оцінку з даного фактору з відхиленням до негативного полюса. Таким чином, респонденти схиляються, що дана кінокартина скоріше не володіє вселяючою силою.

Середнє значення за фактором активності на нейтральній позначці, так як бал за фактором близький до оцінки 3,5, що говорить про те, що з даного фактору, фільм швидше примикає до негативного полюса. Отже, фільм не має мотивуючої здатності.

Кінокартина № 3:

Середня оцінка за фактором «Оцінка» становить 3,2, що свідчить швидше про негативне ставлення до кінокартини.

Середня оцінка за фактором «Сили» - 3,8, що свідчить швидше про нейтральну оцінку по фактору. На думку респондентів, кінокартина не має яскраво вираженої вселяючої сили, яскравого і незабутнього послугу.

Середнє значення «Активності» - 3,6, що говорить про відсутність здатності фільму спонукати до активних дій, мотивувати респондентів.

Показники кінофільмів №2 і №3, свідчать про те, що дані картини не несуть значного послугу для молоді, оскільки у них піднімаються проблеми, що можуть бути не знайомими для даної групи респондентів.

Кінокартина № 4:

Середнє значення за фактором «Оцінка» склало 3,1, що свідчить швидше про негативне ставлення респондентів до даної кінокартини.

Середнє значення відповідного фактора «Сили» склало 4,4, що говорить про середню оцінку сили даного фільму.

Середнє значення за фактором «Активність» дорівнює 3,8. Даний показник ближче до нейтральної оцінки, тобто дана кінокартина не має високу здатність спонукати до активних дій при контакті з нею.

Наступним кроком стане аналіз результатів групи 2, які наочно представлені в на рис. 2.5 і таблиці 2.4

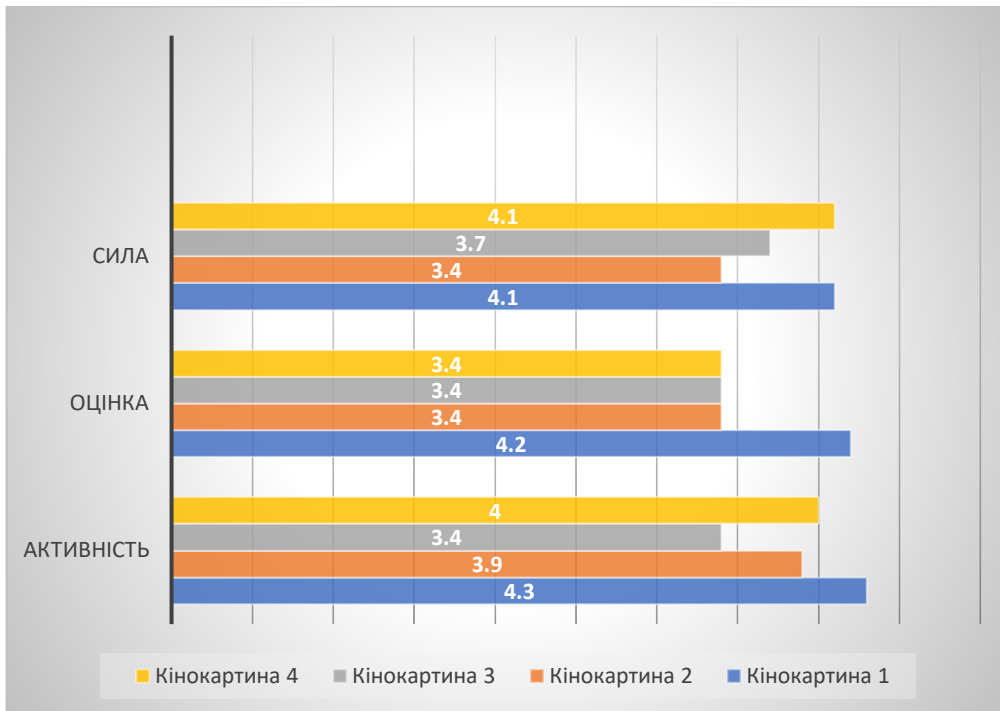

Рис. 2.5 Профілі оцінки кінокартин за методикою семантичного диференціалу групи 2

Таблиця 2.4

Профілі оцінки кінокартин за методикою семантичного диференціалу групи 2

№ Кінокартини	Активність	Оцінка	Сила
Кінокартина 1	4,3	4,2	4,1
Кінокартина 2	3,9	3,4	3,4
Кінокартина 3	3,4	3,4	3,7
Кінокартина 4	4,0	3,4	4,1

Проаналізуємо результати за кожним зображенням окремо.

Кінокартина № 1:

Середнє значення за фактором «Оцінка» склало 4,2. Дані результати вказують на те, що ставлення до даної кінокартини у респондентів позитивне, так як оцінка наближена до п'яти балів, що інтерпретується як позитивна позиція опитаних по відношенню до фільму.

Середнє арифметичне фактора «Сила» склало 4,1, що вказує про те, що кінокартина оцінюється трохи вище середнього по даному фактору. Тобто кінокартина здатна спонукати замислитися над проблемою, проте вона не характеризується як складна, не характеризується наявністю сильного посилу.

Середнє по фактору «Активності» склало 4,3, що так само свідчить про нейтральність оцінки з даного фактору. Це свідчить про те, що кінокартина не спонукає до активних дій, тобто не мотивує респондентів.

Можна сказати, що даний фільм, має позитивний посил з відсиланням до авторитету, однак нейтрально оцінюється респондентами, оскільки на сучасному етапі підняті у фільми проблеми не є настільки гострими порівнюючи з минулим. Відповідно молодь має більше свободи та можливостей реалізовувати себе у повній мірі.

Кінокартина 2:

Середнє арифметичне за фактором «Оцінки» склало 3,4, що говорить про погане ставлення респондентів до даної кінокартини. Вона має відразливий вплив на аудиторію.

Середнє значення за фактором «Сили» склало 3,4, що вказує про відхилення до негативного полюса. Таким чином, респонденти схиляються, що ця фільм скоріше не володіє вселяючою силою.

Середнє значення за фактором активності на нейтральній позначці, так як бал за фактором близький до оцінки 3,9, що говорить про те, що з даного фактору, кінокартина швидше примикає до негативного полюса. Отже, кінокартина не має мотивуючої здатності.

Кінокартина № 3:

Середня оцінка за фактором «Оцінка» становить 3,4, що свідчить швидше про негативне ставлення до фільму.

Середня оцінка за фактором «Сили» - 3,7, що свідчить швидше про нейтральну оцінку по фактору. На думку респондентів, кінокартина не має яскраво вираженої вселяючої сили, яскравого і незабутнього посилу.

Середнє значення «Активності» - 3,4, що говорить про відсутність здатності фільму спонукати до активних дій, мотивувати респондентів.

Кінокартина № 4:

Середнє значення за фактором «Оцінка» склало 3,4, що свідчить швидше про негативне ставлення респондентів до даної кінокартини.

Середнє значення відповідного фактора «Сили» склало 4,1, що говорить про середню оцінку сили даної кінокартини.

Середнє значення за фактором «Активність» дорівнює 4,0. Даний показник вказує на нейтральну оцінку, тобто дана кінокартина не має високу здатність спонукати до активних дій при контакті з нею.

Кінокартина № 4 не має високого бала за фактором «Оцінки», тобто вона не викликає позитивних емоцій при контакті з нею.

Таким чином, найвищі значення отримані за сприйманням кінофільму № 1 (активність-сила). Підводячи висновки безпосередньо про сприймання фільму, можна відзначити наступне. Результат сприймання - це образ, який складається у свідомості людини, після оцінки якого вона приймає рішення про свою поведінку, таким чином, можна відзначити, що найбільш позитивною для студентської вибірки є кінокартина №1. У даній кінокартині піднімаються близькі для молоді проблеми: пошуку себе, відносини з батьками та оточуючими тощо. Не зважаючи на те, що сучасна молодь має більше можливостей у сучасному світі, проблеми самореалізації та пошуку місця у світі є досить важливими.

Найбільш низько оцінюються кінокартини, що несуть розважальне значення (кінокартина №3) та не мають на думку респондентів виховного значення.

В процесі дослідження сприймання соціальної реклами були виділені конструкти, що представлені в таблиці 2.5

Таблиця 2.5

Виявлені конструкти

Емерджентний конструкт	Імпліцитний конструкт
Позитивна	Негативна
Мотивує	Чи не мотивує
Відкрита	Завуальована
Приваблива	Відразлива
Спокійна	Тривожна
Плавна	Різка
Гуманна	Жорстока
Терпима	Категорична
Незвичайна	Звичайна
Сильна	Слабка
Емоційна	Беземоційна
Змушує замислитися над проблемою	Не змушує замислитися над проблемою
Цінна	Не корисна
Яскрава	Блякла
М'яка	Жорстка
Світла	Темна
Швидка	Повільна
Ніжна	Груба
Врівноважена	Агресивна
Пряма	Непряма
Індивідуальна	Громадська
Стримана	Провокаційна
Глибока	Дрібна
Активна	Пасивна

Як тільки репертуарні решітки були заповнені, проводився аналіз зібраних даних. У загальному вигляді обробка і аналіз даних був проведений на основі виявлення подібності та відмінності в сприйнятті кінокартин за допомогою порівняння середніх оцінок по виділеним факторам.

Таким чином, було виділено 5 факторів, умовно їх можна визначити як: мотивація, оцінка, сила, спрямованість, характер.

У перший фактор «Мотивація» були включені наступні конструкти:

-сильна - слабка;

-спонукає замислитися - не спонукає;

- емоційна-беземоційна.

Фактор «Оцінка»:

- позитивна-негативна;

- приваблива-відразлива.

Фактор «Сила»

- м'яка-жорстка;

- врівноважена-агресивна;

-стримана-провокаційна.

Четвертий фактор - фактор «Спрямованість»:

- індивідуальна-громадська.

П'ятий фактор «Характер»:

- яскрава-блякла;

-світла-темна.

Характеристика факторів:

-Фактор оцінки показує відношення респондентів до кінокартини. Чим вища оцінка, тим краще ставлення до фільму.

-Фактор мотивації показує наскільки, на думку респондентів, кінокартина здатна спонукати замислитися над проблемою і змінити установки громадськості.

-Фактор сили вказує на те, як кінокартина сприймається респондентами в контексті її ідеї і посилу.

-Фактор спрямованості показує як співвідносять респонденти себе з кінокартиною.

Фактор «Характер» дає дані про те, як респонденти сприймають кінокартину з точки зору її оригінальності і незвичності.

Далі були підраховані середні значення для кожної кінокартини за всіма п'ятьма факторами.

Перейдемо до аналізу результатів групи 1.

Таблиця 2.6

Профілі оцінки кінокартин за методикою репертуарні решітки Келлі групи 1

	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Оцінка	4,25	2,47	3,3	3,05
Мотивація	4,55	5,70	5,13	5,48
Сила	4,02	3,2	3,96	3,78
Спрямованість	5,15	4,30	4,90	4,30
Характер	2,65	3,15	4	3,65

Розглянемо показники по кожному рекламному зразку.

Кінокартина № 1:

По фактору «Оцінка» (4,25), дана кінокартина має лідируючу позицію, отже, вона сприймається як приваблива і позитивна. При цьому дана кінокартина спонукає замислитися над проблемою і сприймається як м'яка і доречна.

Даний фільм лідирує і за фактором «Спрямованість» (5,15). Це означає, що респонденти співвідносять себе з головними персонажами. Не дивлячись на досить високі показники по попередніх чотирьох факторах, дана кінокартина має досить низький бал за фактором «Характер» (2,65), що говорить про те, що респонденти вважають її невиразною.

Таким чином, можна відзначити, що кінокартина з позитивним послоним, що використовує відсилання до авторитету і позитивні емоції, оцінюється респондентами досить високо, однак така кінокартина здається невиразною.

Кінокартина № 2:

Дана кінокартина отримала найнижчий бал за фактором «Оцінка» (2,47), тобто вона сприймається респондентами як відразлива і негативна. Однак при цьому, даний фільм лідирує по фактору «Мотивація» (5,7), з цього можна зробити висновок, що негативні емоції можуть змусити людину замислитися над проблемою і, надалі, змінити свої установки щодо різних питань.

Кінокартина № 3:

В цілому, дана кінокартина оцінюється скоріше нейтрально, вона не має лідируючих або відстаючих позицій за такими чинниками. Оцінюється дана кінокартина швидше, як відразлива, проте здатна мотивувати. Респонденти схили «приміряти» такий образ на себе.

Таким чином, незвичайний прийом і завуальований посил кінокартини укупі з незвичайним візуальним виконанням спрацював непогано. Така кінокартина сприймається як мотивуюча і зрозуміла для аудиторії.

Кінокартина № 4:

Показники даної кінокартини схожі з показниками № 3. Дана кінокартина оцінюється нейтрально.

Перейдемо до аналізу групи 2.

Охарактеризуємо отримані показники.

По фактору «Оцінка», дана кінокартина (№1) має високі показники (4,67), що вказує на те, що вона сприймається як приваблива і позитивна. Високі показники встановлені по фактору «Мотивація» (4,12). Можна зробити припущення, що дана кінокартина спонукає замислитися над проблемою і сприймається як м'яка і доречна.

Таблиця 2.7

Профілі оцінки кінокартини за методикою репертуарні решітки Келлі групи 2

	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Оцінка	4,67	2,91	3,65	3,45
Мотивація	4,12	5,34	5,0	5,49
Сила	4,23	3,0	3,62	3,23
Спрямованість	5,34	4,18	4,15	4,56
Характер	2,73	3,89	4,67	3,67

Дана кінокартина лідирує і за фактором «Спрямованість» (5,34), що вказує на те, що учасники дослідження співвідносять себе з героями картини. Слід відмітити, що дана кінокартина має досить низький бал за фактором «Характер» (2,73), що говорить про те, що респонденти вважають її невиразною.

Таким чином, можна відзначити, що кінокартина з позитивним посилом, що використовує відсилання до авторитету і позитивні емоції, оцінюється респондентами досить високо, однак така кінокартина здається невиразною (можна припустити через те, що вона була знята у 1989 р. за відсутності будь-яких специфіків).

Кінокартина № 2:

Дана кінокартина отримала низький бал за фактором «Оцінка» (2,91), тобто вона сприймається респондентами як відразлива і негативна. Високі показники (5,34) встановлені по фактору «Мотивація», з цього можна зробити висновок, що негативні емоції можуть змусити людину замислитися над проблемою і, надалі, змінити свої установки щодо певних питань.

Кінокартина № 3:

Дана кінокартина оцінюється досить нейтрально, високі показники встановлені по фактору «Мотивація». Респонденти схили «приміряти» такий образ на себе.

Кінокартина № 4:

Показники даного кінофільму як і у грипи 1 схожі з показниками № 3. Тобто, даний фільм оцінюється досить нейтрально.

Таким чином, результати репертуарних решіток підтвердили результати семантичного диференціала і нами була виділена кінокартина №1, яка позитивно сприймається студентами двох груп вибірок. Нагадаємо, що на основі дослідження ціннісної сфери особистості ми встановили, що студенти групи 1 на провідні місця ставлять такі цінності, як: «гедонізм», «доброта», «самостійність», «досягнення». Студенти 2 курсів на перші місця ставлять такі цінності, як: «самостійність», «гедонізм», «досягнення», «стимуляція». Можна зробити висновок, що особистісні переконання особистості впливають на культурні уподобання учасників нашого дослідження.

2.3. Розробка програми тренінгу «Розвиток базових переконань засобами кіномистецтва»

Фільми відкривають вікно у різні культури, суспільства та історичні періоди. Перегляд фільмів з різних країн та верств суспільства може розширити розуміння світу, сприяти співчуттю та культурному розумінню. Крім того, фільми часто торкаються важливих соціальних проблем, проливаючи світло на теми, що потребують уваги, і викликаючи змістовні розмови.

Визначаючи важливу роль кіномистецтва, у рамках дослідження ми здійснили програму тренінгу направленою на розвиток життєвих цінностей молоді. Тренінг передбачає 5 зустрічей по 90хв.

Мета тренінгу: сприяти розвитку життєвих цінностей молоді, базових переконань; сприяти розвитку критичного мислення та зняття напруги і стресу.

Завдання тренінгу:

1. Сприяти розвитку життєвих цінностей молоді.
2. Формування позитивних базових переконань особистості.
3. Розвивати критичне мислення в учасників дослідження.
4. Сприяти зняттю напруги і стресу.

На початку проведення тренінгу *ми рекомендуємо* обговорювати і роз'яснювати студентам *правила і принципи групової роботи*. Основні *принципи групової роботи*:

-«тут і зараз» - концентруємося на тому, що відбувається, на почуттях кожного з учасників;

-«стоп» - кожен має право сказати: «У мене є певні почуття, але вони болючі для мене, і я не хочу про це говорити»;

-«правило відвертості» - говорити слід лише про реальні переживання, не підлаштовуючись під реальні очікування, даючи партнерам у спілкуванні адекватний зворотний зв'язок»;

-«не даємо порад» - порада, хай яка вона слухна, відображає індивідуальний досвід того, хто її дає і не завжди працює для іншої людини;

-«принцип «Я-висловлювання»» - кожен учасник має говорити тільки від власного імені й тільки про свої думки і почуття.

Час проведення: 90 хвилин.

Обладнання: простора кімната, мультимедіа.

Вправа «Правила роботи в групі». *Мета:* засвоїти правила групової роботи. Сприяти створенню доброзичливого, комфортного клімату в групі.

Завдання:

1. Ознайомити з правилами роботи групи.
2. Познайти учасників і налаштувати на подальшу роботу.
3. Розвинути навички оптимального планування часу.

Виконання: учасники сідають у коло для спілкування. Тренер записує на дошці (ватмані) по черзі «Правила роботи в групі» і стежить за дотриманням правил учасниками під час заняття. Важливо, щоб усі погоджувалися з кожним пунктом. Це дозволить надалі називати правила «правилами поведінки» під час заняття.

Правила роботи групи.

1. Добровільна участь (право відмовитися від участі в обговоренні якоїсь проблеми);
2. Правило «Стоп» (якщо подальше обговорення неприємне або небезпечне для учасника);
3. Конфіденційність;
4. «Я» - звертання (говорити від себе);
5. «Піднята рука» (не перебивати, говорити по черзі);
6. «2 хвилини» (для виступу та коментарів учасників);
7. Взаємоповага (поважати один одного і право на власну думку: не оцінювати і не засуджувати);
8. Мобільний без звуку.

Вправа «Тренінгове ім'я». *Мета:* познайомити учасників. Навіть, якщо учасники працюють разом, знають один одного, деяка інформація недоступна в повсякденному спілкуванні.

Завдання:

1. Познайомити учасників і налаштувати на подальшу роботу.
2. Сприяти розвитку комунікативних вмінь.
3. Забезпечити групову згуртованість учасників тренінгу.

Зміст вправи. «Нас чекає велика спільна робота, а тому потрібно познайомитися і запам'ятати імена один одного. У тренінгу нам надається чудова нагода, зазвичай недоступна в реальному житті, – вибрати собі ім'я. Адже часто буває: комусь не дуже подобається ім'я, яке йому обрали батьки; когось не влаштовує форма звернення, звична для оточуючих, скажімо, всі навколо звать дівчину Ленка, а їй хочеться, щоб до неї зверталися Оленка, чи особливо

незвично та ласкаво, як зверталася мама у дитинстві. Деяким до душі, якщо їх називають по батькові, без імені – Петрович, Михалич. А хтось потай мріє про гарне ім'я, яке носить його кумир. Є люди, які мали в дитинстві кумедне прізвисько і були б не проти, щоб і зараз у неформальній обстановці до них зверталися саме так. У вас є тридцять секунд для того, щоб подумати та вибрати для себе ігрове ім'я та написати його на бейджику. Всі інші члени групи (і ведучі також) протягом усього заняття звертатимуться до вас лише за цим іменем».

Таблиця 3.1

Фільми для аналізу

Фільм	Цінності	Сюжет
Маленька принцеса https://youtu.be/Q3WJrWZ_npg	Дружба, повага, толерантність	Дівчина переїжджає з екзотичного життя в Індії на службу до школи-інтернату в Нью-Йорку
Ангел для травня https://youtu.be/37eziM4Yu5o	Турбота, відповідальність	Хлопчик навчається відповідальності та піклування про інших після подорожі в часі
Місто хлопчиків https://youtu.be/aoofjH022pU	Доброзичливість, повага, командна робота, відповідальність	Інценування притулку батька Едварда Фланагана для нужденних хлопчиків.
Дамбо https://youtu.be/4hlowTTSyXo	Реалізація потенціалу, рішучість	Над молодим слоненятком усі сміються, але миша допомагає йому реалізувати свій потенціал
Боги, мабуть, збожеволіли https://youtu.be/GorHLQ-jLRQ	Рішучість, толерантність, сміливість, стійкість, гумор	Комедія про те, як бушмен стикається із західним життям та цінностями.

Завдання. На передодні тренінгу учасникам був представлений перелік фільмів, які є корисними для перегляду в процесі формування життєвих цінностей підростаючого покоління. Учасники мали обрати один із них і бути готовими

представити позитивні і негативні сторони кінокартини і їх ціннісний аспект. Перелік фільмів представлений у таблиці 3.1.

Питання для обговорення:

1. Які цінності закладені в основу даних фільмів?
2. Чим був для вас корисний перегляд даних кінокартин?
3. Яку кінокартину ви б порекомендували переглянути для вашого оточення.?
4. Який із героїв викликає у вас симпатії? Чому?
5. Який із героїв викликає у вас негативні емоції? Чому?
6. Чи можете ви обрати для себе одного з героїв як приклад для наслідування?

Завершення заняття, рефлексія. Вправа «Намалюй свій настрій».

Мета: отримати зворотний зв'язок та рефлексію учасників.

Завдання:

1. Сприяти усвідомленню учасниками пройденого шляху знань здобутих під час заняття.
2. Систематизувати отриманий досвід і перетворювати приховані можливості в активні та ефективні.
3. Розвинути вміння виражати власні емоції.

Ресурси: аркуші з намальованими обличчями без рота, фломастери. На першому обличчі потрібно намалювати рот (печаль, радість, смуток і т.і.). В кінці заняття тренер просить намалювати рот на другому обличчі. Питання для обговорення: З яким настроєм ви прийшли на заняття? Який настрій у вас наприкінці заняття; Малюнки схожі чи різні? Поясніть чому?

Висновки по розділу 2

У рамках практичної частини даного дослідження ми ставили за мету визначити вплив базових переконань особистості на культурні уподобання. Учасникам дослідження були запропоновані наступні методики: методика «Базові переконання особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової; методика «Ціннісний опитувальник» Ш. Шварца; семантичний диференціал; репертуарні решітки Келлі. Аналіз результатів методики «Базисних переконань особистості» Р. Янофф-Бульман, в адаптації М. Падун, В. Котельникової дозволив розділити вибірку на дві групи: група 1 – студенти в яких встановлені середні результати за такими показниками як «доброзичливість», «справедливість», «впевненість у собі» та «самокретичність» знаходяться на середньому рівні; група 2 – студенти у яких такі переконання як «доброзичливість», «справедливість», «впевненість у собі» та «самокретичність» знаходяться на низькому рівні.

Результати репертуарних решіток підтвердили результати семантичного диференціала і нами була виділена кінокартина №1, яка позитивно сприймається студентами двох груп вибірок. Нагадаємо, що на основі дослідження ціннісної сфери особистості ми встановили, що студенти групи 1 на провідні місця ставлять такі цінності, як: «гедонізм», «доброта», «самостійність», «досягнення». Студенти 2 курсів на перші місця ставлять такі цінності, як: «самостійність», «гедонізм», «досягнення», «стимуляція». Можна зробити висновок, що особистісні переконання особистості впливають на культурні уподобання учасників нашого дослідження.

Визначаючи важливу роль кіномистецтва, у рамках дослідження ми здійснили програму тренінгу направленою на розвиток життєвих цінностей молоді. Тренінг передбачає 5 зустрічей по 90хв. *Мета тренінгу:* сприяти розвитку життєвих цінностей молоді, базових переконань; сприяти розвитку критичного мислення та зняття напруги і стресу. *Завдання тренінгу:* сприяти розвитку життєвих цінностей молоді, формування позитивних базових

переконань особистості, розвивати критичне мислення в учасників дослідження, сприяти зняттю напруги і стресу.

ВИСНОВКИ

У процесі дослідження ми прийшли до наступних висновків:

1. Встановлено, що переконання – це ієрархічно організовані когнітивно-емоційні імпліцитні уявлення індивіда, крізь призму яких сприймаються події навколишнього світу і відповідно до яких формується поведінка. Визначено, що переконання є особливим психічним утворенням, що володіє специфічними функціями: воно служить імпульсом для відбору знань і методів їхньої практичної реалізації у прояві особистої позиції – мотивуюча функція; воно служить основою вибору орієнтирів певної бажаної системи цінностей – спонукальна функція; воно служить основою вибору норм – когнітивна функція.

Виявлено, що наявність переконань пов'язана з визнанням і безпосереднім переживанням їхньої істинності та з потребою реалізувати в житті. Формуванню переконань сприяють широкі та глибокі знання у відповідній галузі. Однак знання автоматично не переходять у переконання. Останні виробляються з урахуванням особистого досвіду людини внаслідок її діяльності, у практиці суспільної поведінки. Саме особистий досвід породжує в людини певні почуття та переживання, ставлення до оточення. Виробленню переконань сприяє боротьба з тим, що їм протистоїть.

2. У рамках практичної частини даного дослідження ми ставили за мету визначити вплив базових переконань особистості на культурні уподобання. Нами були поставлені наступні завдання дослідження: визначити емоційну складову в відібраній кінокартині; визначити вплив особистих переконань на сприймання кінокартин. Для цього дослідження відібрано 40 осіб (вік 20-25 років). Учасниками студенти з різних міст України, які погодилися долучитися до дослідження.

Аналізуючи отримані дані, ми встановили, що результати репертуарних решіток підтвердили результати семантичного диференціала і нами була виділена кінокартина №1, яка позитивно сприймається студентами двох груп вибірок. Нагадаємо, що на основі дослідження ціннісної сфери особистості ми

встановили, що студенти групи 1 на провідні місця ставлять такі цінності, як: «гедонізм», «доброта», «самотійність», «досягнення». Студенти групи 2 на перші місця ставлять такі цінності, як: «самотійність», «гедонізм», «досягнення», «стимуляція». Можна зробити висновок, що особистісні переконання особистості впливають на культурні уподобання учасників нашого дослідження.

3. Визначаючи важливу роль кіномистецтва, у рамках дослідження ми здійснили програму тренінгу направленою на розвиток життєвих цінностей молоді. Мета тренінгу: сприяти розвитку життєвих цінностей молоді, базових переконань; сприяти розвитку критичного мислення та зняття напруги і стресу. Учасникам пропонується ряд вправ направлених на лаштування до групової роботи та завдання яке передбачає роботу з кінокартинами для визначення їх ціннісної складової та виховного аспекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балакірева О. М. Трансформація ціннісних орієнтацій в українському суспільстві. *Український соціум* 2002. №1 С. 130–149.
2. Балахтар В. Соціально-психологічні особливості базових переконань фахівців із соціальної роботи у процесі їх професійно-особистісного становлення. URL: <http://surl.li/ovvzd>
3. Баранівський В.Ф. Вища школа в системі національнопатріотичного виховання молоді: монографія НАПН України, Інститут вищої освіти. К.: «Педагогічна думка». К., 2012. С.163-184.
4. Баранівський В.Ф. Освіта і духовна безпека українського суспільства: Теретичний та науково-методичний часопис. №2. Додаток 1: Наука і вища освіта. Київ, 2013. С.385-395.
5. Боришевський М. Й. Особистість у вимірах самосвідомості: [монографія]. Суми : Видавничий будинок «Еллада», 2012. 608 с.
6. Бочелюк В. Соціально-психологічні особливості розвитку стресостійкості особистості. URL: https://www.researchgate.net/publication/352138714_Socialno-psihologicni_osoblivosti_rozvitku_stresostijkosti_osobistosti
7. Бунас А. Теоретико-аналітичний огляд з проблеми дослідження ціннісно-сміслової сфери особистості (віковий аспект). URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/16>
8. Василик А. В., Бойчук Н. С., Омельченко К. С. Гендерні аспекти професійної самореалізації в Україні. *Бізнес Інформ*. 2020. №5. С. 268–274.
9. Васьківська Г. О. Формування ціннісно-сміслових орієнтацій учнів старшої школи засобами змісту сучасного підручника. *Проблеми сучасного підручника*. 2011. № 11 (1). С. 107–120.
10. Вівчарик Т. П. Психологічні механізми самореалізації жінки (на прикладі жіночої молоді, включеної у творчу професійну діяльність): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології». К., 2000. 20 с.

11.Войтенко А. В., Юшко А. М. Гендерна нерівність на українському ринку праці: перевага чи недолік? *Сучасні проблеми розвитку права та економіки в інноваційному суспільстві*: зб. наук. пр. за матеріалами II Інтернетконференції (м. Харків, 29 листопада 2019 р.) / Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. С. 153–159.

12.Галян І. М. Соціокультурні виміри ціннісно-сміслових настанов особистості. *Наук. вісник Миколаїв. держ. ун-ту ім. В.О. Сухомлинського. Сер.: Психологічні науки*. № 10 (2). 2013. С. 79–83.

13.Гладкевич М. І. Основні наукові підходи вітчизняних психологів до вивчення феномена «життєві плани особистості». *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки* : зб. наук. праць. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. № 6 (51). С. 70-77.

14.Грузинова К. Переконавання особистості як світоглядний чинник її психологічного благополуччя. URL: <file:///C:/Users/38097/Downloads/4.pdf>

15.Гуляєва А.С. Психологічні особливості системи переконань у вимушених переселенців. *Науковий вісник Харківського державного університету*. Випуск 2, Том 1. 2018.С.30-35.

16.Гуляєва А.С. Роль системи переконань у житті особистості.URL: <http://surl.li/ovvtr>

17.Когнітивна орієнтація (локус контролю) Дж.Роттера. URL: <https://psycademy.ru/pages/638/>

18.Кресан О. Д. Психологічні особливості переживання та усвідомлення особистістю життєвих подій : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. К., 2017. 288 с.

19.Маслоу А. *The Farther Reaches of Human Nature* NY: Viking, 1971. Harmondworth, Eng: Penguin Books, 1973.

20.Медянова О.В. Когнітивні складові як чинник розвитку ціннісної сфери особистості студента-медика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології». Одеса, 2013. 20 с.

21.Мельничук І. А. Ціннісно-сміслові орієнтації обдарованої молоді. *Наукові записки Кіровоградського держ. педагог. ун-ту ім. Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки.* 2010. № 91. С. 146–150.

22.Метод репертуарних решіток.URL:<https://studfile.net/preview/5064224/page:35/>

23.Митрофанова С.С. Семантичний диференціал як методика емпіричного дослідження професійної самосвідомості майбутніх психологів.URL:<http://surl.li/hrbio>

24.Мишко Н.М. Особливості ціннісно-сміслові сфери майбутніх психологів, які здобувають другу вищу освіту.URL:<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/5266/1/Myshko.pdf>

25.Москаленко О.В. Структурні компоненти ціннісно-сміслові сфери особистості. *Вісник НТУУ - КПІ. Філософія. Психологія. Педагогіка. Випуск 1.* 2013 с. 91–98.

26.Онищенко Г. І. Ціннісно-сміслові орієнтири сучасної молоді: особливості, умови і психологічна допомога. *Проблеми загальної та педагогічної психології.* 2011. № 4 (13). С. 253–259.

27.Culture has a profound influence on human behavior. It shapes our values, beliefs, and norms, which in turn guide our thoughts, feelings, and actions. . URL:<https://www.linkedin.com/pulse/culture-has-profound-influence-human-behavior-shapes-our-trambadiya/>

28.Сосніхіна С.Є. Особливості ціннісно-сміслові сфери студентів з різним сімейним статусом. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/144774733.pdf>

29.Федух І. С. Визначення змісту поняття «ціннісна орієнтація» у сучасній психологопедагогічній науці. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України №3.* 2011. С.2.

30.Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі; пер. О. Замойської. Харків : *Клуб сімейного дозвілля*, 2016. 160 с.

31.Хавула Р. Особливості ціннісно-сміслові сфери в юнацькому віці. URL: <http://phsps.dspu.edu.ua/article/view/197002>

32. Чайка Г.В. Ціннісно-сміслова сфера у кризові періоди розвитку здоров'я. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/10351/1/Chaika-GV.pdf>
33. Epstein S. Cognitive-experiential Theory: an Integrative Theory of Personality. URL: <http://surl.li/qogei>
34. Fuentes A. Why We Believe: Evolution and the Human Way of Being. London: Yale University Press. 2019.
35. Funk M. Global burden of mental disorders and the need for a comprehensive, coordinated response from health and social sectors at the country level. 2016. 67p.
36. Holmes D. The Power of Influence: How the Entertainment Industry Shapes Society. URL: <http://surl.li/rdxlq>
37. Humanistic Theory by Psychologist Carl Rogers. URL: <https://www.eln.co.uk/blog/humanistic-theory-by-psychologist-carl-rogers#:~:text=Roger%20believed%20that%20a%20person's,with%20feeling%20good%20and%20safe>
38. Janoff-Bulman R. Shattered assumptions: Towards a new psychology of trauma. URL: <https://psycnet.apa.org/record/1992-97250-000>
39. Miller F. D. "Aristotle on Belief and Knowledge," in Reason and Analysis in Ancient Greek Philosophy. Philosophical Studies Series. 2013.
40. Oviedo L. Why does the multidisciplinary study of beliefs and believing matter so much? URL: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2022.946953/full#B4>
41. Societal and Cultural Influences on Relationship Expectations. URL: https://medium.com/@cecilledesma_20547/societal-and-cultural-influences-on-relationship-expectations-ba39d87aaeba
42. Sunstein C. This is Not Normal: The Politics of Everyday Expectation. Yale: Yale University Press. 2021.
43. Topological structures of complex belief systems (II): Textual materialization. URL: <http://surl.li/ovwqf>

ДОДАТКИ

Додаток А

Методики дослідження

Бланк семантичного диференціала

Шановні респонденти, оцініть, будь ласка рекламні зразки за допомогою наступної комбінації прикметників. Перед вами список попарно згрупованих прикметників, що виражають якісно протилежні характеристики оцінюваної ілюстрації. Обведіть в кружок цифру (з ряду 7654321), яка, на вашу думку, найбільш точно визначає ступінь вираженості конкретної якості (характеристики) у даного об'єкта за умови, що 7 і 1 - якість сильно виражена.

(Наприклад: 7 - дуже приємний; 6 - приємний; 5 - не дуже приємний; 4 - ні приємний, ні неприємний; 3 - не дуже неприємний; 2 - неприємний; 1 - неприємний).

Приємний	7	6	5	4	3	2	1	Неприємний
Великий	7	6	5	4	3	2	1	Маленький
Активний	7	6	5	4	3	2	1	Пасивний
Чистий	7	6	5	4	3	2	1	Брудний
Сильний	7	6	5	4	3	2	1	Слабкий
Швидкий	7	6	5	4	3	2	1	Повільний
Цінний	7	6	5	4	3	2	1	Незначний
Глибокий	7	6	5	4	3	2	1	Дрібний
Гарячий	7	6	5	4	3	2	1	Холодний

Бланк репертуарних решіток

Шановні респонденти! Оцініть, будь ласка, рекламні зразки за допомогою пар прикметників. Перед вами список парно згрупованих прикметників, що виражають якісно протилежні характеристики оцінюваної реклами. Обведіть в кружок цифру (з ряду 7654321), яка, на вашу думку, найбільш точно визначає ступінь вираженості конкретної якості у даній ілюстрації за умови, що 7 і 1 - якість сильно виражено. Наприклад: 7 - дуже позитивна; 6 - позитивна; 5 - не

Інформація про кінокартини

Кінокартина №1

Спілка мертвих поетів (1989)

Фільм «Спілка мертвих поетів» - розповідь про групу учнів академії Веллтон, натхненних своїм учителем літератури. Ніл Перрі, Тодд Ендерсон, Нокс Оверстріт, Чарлі Далтон, Річард Камерон, Стівен Мікс, Джерард Піттс вчаться в одному з найпрестижніших закладів Сполучених Штатів, де існують багаторічні традиції і правила, які часом дратують молодих людей.

Поява нового викладача, Джона Кітинга, стає для них ковтком свіжого повітря: він мотивує підопічних, вчить цінувати кожен день життя і займатися тільки тим, що дійсно приносить радість.

Хлопці знову відкривають літературний клуб, в якому колись брав участь і сам Кітинг. Ніл до того ж хоче закінчити з медициною, нав'язаною батьком, і зайнятися акторством. Він бачить в цьому своє покликання і має намір йти до кінця. Всі його старання переконати деспотичного батька розбиваються об стіну

нерозуміння. Тільки підтримка друзів і Кітинга дозволяє йому триматися. Але вічно так тривати не може, і його відчайдушний вчинок стає початком кінця...

Кінокартина №2

Бійцівський клуб (1999)

Революційний фільм Девіда Фінчера. Співробітник страхової компанії страждає на хронічне безсоння і відчайдушно намагається вирватися з болуче нудного життя. Якось у черговому відрядженні він зустрічає якогось Тайлера Дердена – харизматичного торговця милом із збоченою філософією. Тайлер впевнений, що самовдосконалення – доля слабких, а єдине, заради чого варто жити, - саморуйнування.

Проходить трохи часу, і ось вже нові друзі б'ють один одного на стоянці перед баром, і мордобій, доставляє їм найвище блаженство. Залучаючи інших чоловіків до простих радощів фізичної жорстокості, вони започатковують таємний Бійцівський клуб, який починає користуватися неймовірною популярністю.

Кінокартина №3

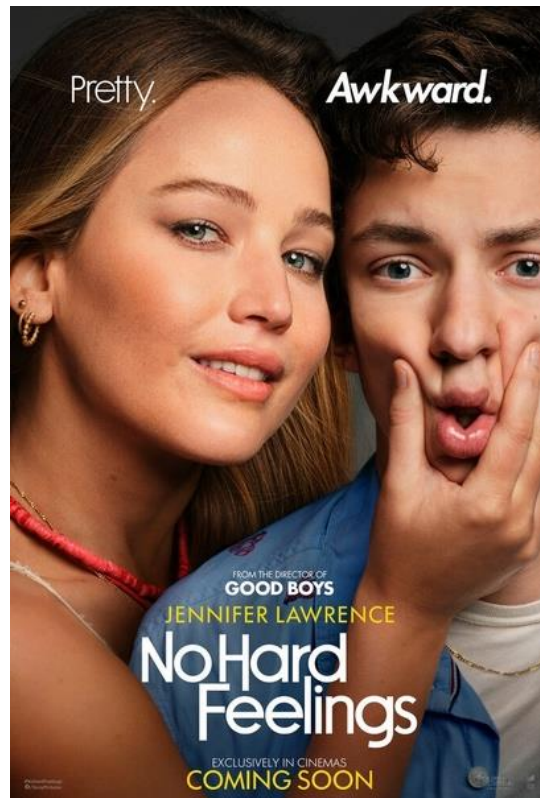
Стриптизерки (2019)

Танцівниці елітного стриптиз-клубу, клієнти якого – відомі фінансисти з Уолл-Стріт, звикли до великих заробітків та розкішного життя. Але після фінансової кризи 2008 року відвідувачів у клубі помітно поменшало, і гроші до дівчат уже не течуть рікою. Тяжкі часи вимагають відчайдушних заходів, і колишні танцівниці наважуються на авантюрний крок.

Кінокартина №4

Без образ (2023)

Медді 32 роки, вона все життя прожила в Монтоці - курортному містечку неподалік Нью-Йорка. Багаті скуповують тут нерухомість, податки постійно зростають, а дівчина намагається зберегти дім, що дістався у спадок від матері, тому виявляється по вуха в боргах. Позбувшись автомобіля і можливості таксувати, вона в обмін на машину вирішує допомогти багатим батькам, які хвилюються, що їх 19-річному синові скоро в коледж, а він все ніяк не вилізе зі своєї раковини. Завдання Медді - позбавити хлопця невинності, але зробити це виявляється не так просто.